

altsaa kunde indtræffe Tilfælde, hvor der, naar en Mand vilde begjære sin Eiendom beskyttet, ingen Synsmænd vare tilstede, saa at altsaa denne Bestemmelse var mindre heldig, maa jeg hertil bemærke, at jeg ikke skjønner andet, end at det er Forudsætningen i Loven, at Synsmændene ere tilstede, hvor man efter Forholdene maa ansee det fornødent, og man maa ansee det fornødent efter Forholdene, saasnuart et saadant Tilfælde indtræder, at en Mand maa begjære Synsmænd, thi saa indtræder det Tilfælde, at der er en Collision tilstede mellem dem, der vilde benytte Stranden, og Grundeierne. Denne Indvending mod Loven kan jeg altsaa ikke finde bespøjet, og jeg anseer det ogsaa for en heldigere Maade, at have Synsmænd, end strax at gaae til Landvæsenkommissionen, fordi det er en mere tilgængelig og billig Maade at komme til sin Ret paa end at henvende sig til Landvæsenkommissionen, og hvad det angaaer, at Synsmændene ikke skulde kunne afgive en saa god Garanti og upartist Bedommelse som Landvæsenkommissionen, kan jeg heller ikke finde, at der kan være Fare i saa Henseende; Synsmændene blive udnævnte af Communalbestyrelserne og Sogneforstanderskaberne efter disse Autoriteters bedste Skjøn, det er Tillidsposfter, og man maa altid nære den Tillid til Mænd, der udnævnes til et saadant Hverv, at de vilde træffe en upartist Afgjørelse, og at ikke noget fremmed Hensyn vil gjøre sig gjældende. Min Mening om dette Lovforslag er altsaa, at det er ønskeligt, at det fremkommer, og jeg anseer den Maade, hvorpaa Loven er affattet i Landsktinget, for at være at foretrække fremfor Regjeringsudkastet.

Indenrigsministeren: Der er rettet endeel Spørgsmaal til Indenrigsministeren. Jeg skal forsøge at besvare dem saa godt, som det er mig muligt. For det Første er der opkastet Spørgsmaal om Forholdet imellem Strand og Forstrand. Det er ganske vist, at dette Forhold paa sine Steder kan give Anledning til Tvivl. Der har, navnlig i ældre Tider, fundet meget store Retstrætter Sted herom, men jeg troer, at de ærede Medlemmer have fuldkomne Ret, der have sagt, at Stranden gaaer

indtil Vandlinien ved daglig Vandstand — altsaa, hvor der er Ebbe og Floed, indtil midt imellem den høieste og laveste Vandstand, det vil altsaa sige, den Linie, som i Reglen, for at tage det praktisk, vil være betegnet ved, at der ligger en Streg af Tang — og at Forstranden gaaer derfra ud til Dybet, saaledes som ogsaa Navnene „Strand“ og „Forstrand“ antyde. Jeg antager dernæst, skjøndt ogsaa dette har været omtvistet, at selve Stranden, det vil sige indtil Vandkanten, tilhører Grundeieren, og at han altsaa der udøver Eiendomsret, hvorimod Forstranden, nemlig Havbunden, er Statens; og forsaavidt det gjentagende er ytret, at det at optage Steen og Gruus skulde være en lovhemlet Ret, saa er ingen Lov herom mig bekendt, men Staten har anseet det som en uskyldig Nyttebrug, som den har overladt til hvem der vilde benytte den. Det er nemlig en Ret, som der naturligviis ikke er vundet Hævd paa i privatretlig Forstand, men som dog har en saa gammel og uafbrudt Praxis for sig, at den kan siges at være begrundet i Sædvane. Berettigelsen har naturligviis ingen privatretlig Charakter som en ved Hævd hjemlet Ret, men den er nedarvet og har Skik og Brug for sig. Ved Forstrandsretten endelig maa forstaaes en Ret til alt det Gods, der opbrives af Havet, men Forstrandsretten hjemler ingen Ret til Grunden. Naar en Grundeier, fordi han er forstrandsberettiget, har villet forbyde at optage Steen og Gruus udenfor hans Eiendom, er dette efter min Formening uberettiget fra hans Side. Man har dernæst spurgt: hvad forstaaes der ved Havet? Jeg kan herpaa ikke give andet Svar, end at derved forstaaes Alt, hvor der er Havvand, altsaa enten aabent Hav eller Fjord, saasnuart det ikke er Na eller Indsø maa det i dette Forhold regnes for Hav. Jeg skal dernæst bemærke, at naar der særlig er opkastet Spørgsmaal om det Tilfælde, hvor Nogen havde ved en privatretlig Overeenskomst erhvervet Afgang til Havet over Andenmands Grund, saa seer jeg ikke, at dette Spørgsmaal berøres af hvad her foreligger. Det er en Selvsølge, at hvis Nogen har erhvervet en saadan Ret, da kan den ikke berøves ham ved denne Lov; enten det nu er Ret til at have en Baad eller et Badehuus, eller den